

Jak zamezit neustálému zdražování pitné vody

Popis

Vodné a stočné u nás kolikátým rokem roste o desítky procent, což je v pářím rozporu s naším programem „Bydlení je náře zbrojená“, jehož cílem zajistit dostupné bydlení pro všechny. Skokové růst vodného a stočného od dosažení tohoto cíle nepochybně vzdaluje. Sociálně demokratická 13. května zveřejnili dlouhodobý program VIZE 2035, který se o ežení tohoto problému věnuje např. áklad v bodu 163, kde o káme, že pã edpokladem zajištění ná dostatku vodných zdrojů pro zřisobování obyvatel je mj. upã ednostné ná veřejné vlastnictví a provozování vodovodů a kanalizací. Smyslem tohoto ářínku je uvãst tento programový bod do souvislosti.

Vodné je áplatou za pitnou vodu a za službu spojenou s jejím dodáním ve vãřij ekonomicky oprávněných nákladů, pářím á eného zisku a daní. V definici ale chybí jakýkoliv aspekt sociálně ánosnosti ceny vody. O vodném a stočném rozhodují obce, které buď dřívají pář ednost názkác cen na ákor oslabení investic do vodohospodářské infrastruktury, nebo naopak uplatňují plně nákladovou cenu bez ohledu na sociálně dopady. V prvé pãř ápadě má taková cenotvorba neblahý dopad na kvalitu vodovodné sítě s významnými dopady na zřřty vody (viz Benchmarking Mze), které zpãř tně náklady na pitnou vodu opãř t zvyšují. Pãř íhládneme-li i k faktu, že á R disponuje omezenými zdroji pitného vody, pak dotování vodného prostã ednictvím dluhu na infrastrukturu e s dřsledkem vyřřřch neãř přmárných zřřřt, není cestou k ář levnému bydlení ani k trvalé udržitelnosti a má lo by bãřt spãř je parametrem k vymřřřná nářpravy ze strany stãřtu, a to věř etně aplikace sankcí. Druhě pãř ástup naopak vede k neármárnému nářřřtu vodného a ářřř jak je uvedeno v ářvodu ářř k prodražování bydlení nad ářnosnou mez.

Pãř ipustíme-li, že pãř edpokladem dlouhodobé udržitelnosti je zajištění ná potãř ebných prostãř edků na pokrytí stãřřřřch i budoucích nákladů spojených s vãřřrobou a dodřřvkou pitné vody, jakož i odvřřď nář a ář řřřř nář odpadních vod na jedné straně, pak stejně pãř edpokladem udržitelnosti musãř bãřřt i cenově dostupnost tãřto služby na straně druhé, protože cenově nedostupná pitná voda ohrožuje sociálně soudržnost. Jak to zajistit?

Sociálně demokratická strana za mnohem většího inovátorů, než je zavedení povinnosti uplatňovat plně nákladové ceny, považuje prosazení těchto motivací nářadů strojů, které by směřovaly obce k postupné integraci vlastnictví a správy vodohospodářské sítě infrastruktury. Integrace do veřejných skupin (vlastnických nebo i provozních celků) je možná buď vstupem obce do dobrovolného svazku obcí nebo vlastnické společnosti. Je kolem státu je pak zajistit, aby jednotlivé územní obce měly z této integrace prospěch, tj. aby participovaly na výnosech plynoucích z provozu vloženého vodohospodářského majetku, jako i na výnosech z majetkové části ve společnosti provozovatele, prostřednictvím případných podílů na zisku. Protože se však jedná o veřejnoprávní subjekt, edpokládá se, že dosažený zisk bude použit na splacení úvěru na financování koupě podílu/akci ve společnosti provozovatele a na vytváření společného fondu na investice do společného provozovaného vodohospodářského majetku.

Těm, kteří zavedeme povinnost umožnit vstup menšího celku do veřejného za uvedených podmínek, zabráníme nedůslednou atomizaci, která je plně jinou podfinancování vodohospodářské sítě infrastruktury. Chybějící prostředky pro financování plánu obnovy pak na principu solidarity lápe zvláště velké celek, přičemž solidarizující obce mohou být sanovány z budoucích výnosů. Pokuty a penále za neplnění zákonných povinností nebudou ze strany státu vymáhány právě za předpokladu, že se obce rozhodnou přijmout stav svých vodovodů a kanalizací a jejich integraci s veřejným celkem. Snižování vodného a stočného pak bude logickým důsledkem úspor z rozsahu. Legislativní motivací k této síti zisku ve prospěch nížejších cen je pak princip neziskovosti veřejného vlastnictví a provozování vodovodů a kanalizací, která, jak bylo uvedeno, SOCDEM ve svém programu uplatňuje.

Datum vytvoření en

17.05.2025